

Temeljem odredbi članka 15. točka 4. alineja 1. i članka 8. stavak 1. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/05), te članka 263. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine br. 88/08, 146/08 i 74/09), u predmetu nadzora nad investicijskim društvom TO ONE BROKERI d.o.o. Zagreb, Teslina 10/II, Uprava Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, po službenoj dužnosti, na sjednici održanoj dana 15. rujna 2011. godine donosi

R J E Š E N J E

1. Investicijskom društvu TO ONE BROKERI d.o.o. Zagreb, Teslina 10/II, MBS: 080472734, OIB: 63657780051, oduzima se odobrenje za rad.
2. Od dana primitka ovog rješenja, investicijsko društvo iz točke 1. izreke ovog rješenja ne smije sklopiti, započeti obavljati ili obaviti niti jednu novu investicijsku uslugu ili aktivnost za koje je odobrenje za rad bilo izdano.
3. Investicijsko društvo iz točke 1. izreke ovog rješenja ne može, u roku od 6 (šest) mjeseci od dana primitka ovog rješenja, zatražiti ponovno izdavanje odobrenja za rad.
4. Investicijskom društvu iz točke 1. izreke ovog rješenja nalaže se da, u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka ovog rješenja, Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga dostavi dokaze o:
 - obavještanju svih klijenata o oduzimanju odobrenja za rad,
 - otkazu registracije pozicija na računima klijenata koji se vode kod Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. Zagreb,
 - zatvaranju posebnih računa za novčana sredstva klijenata,
 - urednom izvršenju ili opozivu svih naloga klijenata,
 - pokretanju postupka brisanja djelatnosti iz sudskog registra nadležnog trgovačkog suda.
5. Ovo rješenje upisuje se u Registar društava ovlaštenih pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti, koji vodi Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, pod registarskim brojem 95 (devedesetpet).
6. Ovo rješenje objavit će se u Narodnim novinama.

O b r a z l o ž e n j e

U Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (dalje: Agencija) proveden je postupak redovitog neposrednog nadzora nad investicijskim društvom TO ONE BROKERI d.o.o. Zagreb, Teslina 10/II (dalje: Društvo), predmet kojega je bilo poslovanje Društva u smislu odredbi članaka 247. i 254. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine br. 88/08, 146/08 i 74/09, dalje: ZTK), u razdoblju od 01. siječnja 2010. do 11. studenog 2010. godine. O provedenom nadzoru sačinjen je Zapisnik, KLASA: UP/I-041-02/10-06/45, URBROJ: 326-321-10-11 od 12. studenog 2010. godine (dalje: Zapisnik o neposrednom nadzoru).

Zapisnik o neposrednom nadzoru, kojim su konstatirane sve nezakonitosti i nepravilnosti utvrđene tijekom nadzora, dostavljen je Društvu, koje je dana 25. studenog 2010. godine izjavilo Prigovor na isti (dalje: Prigovor na neposredni nadzor). Sukladno odredbama članka 549. i 550. ZTK-a, kao razlog navedenog Prigovora navodi se da je u dijelu Zapisnika pogrešno odnosno nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Istovremeno, Agencija je provodila i kontinuirani nadzor nad Društvom, sukladno odredbama članka 542. stavak 1. točka 2., te članka 552. i 553. ZTK-a, koji nadzor se odnosio na poslovanje Društva u dijelu zaštite novčanih sredstava klijenata i kontrole velikih izloženosti. O ovom nadzoru sačinjen je Zapisnik, KLASA: 041-01/10-01/32, URBROJ: 326-321-11-27 od 17. veljače 2011. godine (dalje: Zapisnik o kontinuiranom nadzoru), na koji je Društvo dana 24. veljače 2011. godine izjavilo Prigovor (dalje: Prigovor na kontinuirani nadzor).

Kako je Društvo, i nakon podnošenja Prigovora na predmetne Zapisnike, Agenciji dostavljalo određenu poslovnu dokumentaciju (naknadno izrađene i/ili ažurirane interne akte, obavijesti o provedenim statusnim promjenama, izvještaj revizora, informacije o kreditnim odnosima u kojima sudjeluje i sl.), koju je bilo potrebno posebno analizirati, Društvu je, sukladno odredbama članka 30. stavak 1. i članka 52. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine br. 47/09), dana mogućnost dodatnog očitovanja, koje je i zaprimljeno u Agenciji dana 12. rujna 2011. godine (dalje: Očitovanje).

U nastavku se iznosi prikaz činjeničnog stanja utvrđenog u ovom predmetu, kao i onog utvrđenog uvidom u naprijed navedeni predmet Agencije KLASA: 041-01/10-01/32, te se iznose razlozi koji su bili odlučujući za rješavanje ove upravne stvari.

1) odobrenje za rad izdano na temelju neistinitih podataka

Agencija je rješenjem, KLASA: UP/I-451-04/09-02/64, URBROJ: 326-111/10-12 od 25. veljače 2010. godine, Društvu na neodređeno vrijeme izdala odobrenje za rad za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i s njima povezanih pomoćnih usluga iz članka 5. stavak 1. točke 1., 2., 4., i 5. i stavak 2. točka 4. ZTK-a. Predmetno odobrenje za rad izdano je u postupku usklađenja poslovanja Društva s odredbama ZTK, temeljem odredbe članka 584. stavak 5. ZTK-a.

Jedan od dokaza koji je Društvo bilo dužno dostaviti Agenciji u postupku usklađenja i temeljem kojega je Društvu izdano odobrenje za rad, je i Izjava o ispunjavanju uvjeta za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti, od 22. veljače 2010. godine (dalje: Izjava o ispunjavanju uvjeta), u kojoj se detaljno opisuje na koji način Društvo ispunjava uvjete iz članaka 36. - 42. ZTK-a i Pravilnika o organizacijskim zahtjevima za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti i pomoćnih usluga (Narodne novine br. 5/09, dalje: Pravilnik o organizacijskim zahtjevima).

Međutim, provedenim postupkom nadzora je utvrđeno, a Zapisnikom o neposrednom nadzoru konstatirano, da je Društvo u Izjavi o ispunjavanju uvjeta navelo neistinite podatke glede:

- donošenja internog akta kojim se uređuje postupak donošenja odluka i organizacijska struktura;
- propisivanja politika i postupaka u svrhu utvrđivanja rizika neusklađenosti;
- ažuriranja internog akta o postupanju s pritužbama;
- revidiranja politike upravljanja sukobom interesa;
- ažuriranja politika upravljanja osobnim transakcijama.

Naime, u Izjavi o ispunjavanju uvjeta Društvo je navelo da primjenjuje i redovno ažurira interne akte kojima se uređuje postupak donošenja odluka, te da su sve odluke i procedure Društva pripremljene na način da su, uz organizacijsku strukturu Društva, jasno određeni zadaci, ovlasti i odgovornosti. Međutim, tijekom nadzora je utvrđeno da Društvo nije posebnim internim aktom propisalo postupak donošenja odluka i organizacijsku strukturu, već je u nadzoru samo predložilo prikaz organizacijske strukture na dan 27. listopada 2010. godine.

Društvo je u Prigovoru na neposredni nadzor navelo da redovno ažurira interni akt o organizacijskoj strukturi i sistematizaciji poslova, te da je isti u više navrata dostavljan Agenciji (npr. uz zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana Uprave za Gorana Borojevića). Međutim, uvidom u predmet izdavanja suglasnosti Goranu Borojeviću (KLASA: UP/I-451-04/10-02/20), utvrđeno je da je uz zahtjev bio priložen samo prikaz organizacijske strukture na dan 01. listopada 2010. godine, a ne i interni akt. Društvo nije niti uz navedeni Prigovor dostavilo ovaj interni akt.

Sukladno odredbi članka 4. stavak 1. točka 1. Pravilnika o organizacijskim zahtjevima, investicijsko društvo je (bilo) dužno propisati, primjenjivati i redovno ažurirati interne akte kojima se uređuje postupak donošenja odluka i organizacijska struktura iz kojih je vidljiv način donošenja odluka i odgovornosti za iste.

Nadalje, nadzorom je utvrđeno da Društvo nije propisalo politike i postupke u svrhu utvrđivanja rizika neusklađenosti poslovanja s relevantnim propisima, a iz kojih bi bio razvidan način rada funkcije praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, metodologija i/ili plan rada funkcije, načini i rokovi izvješćivanja i slično, a što je bilo dužno učiniti sukladno odredbi članka 5. stavak 1. točka 1. Pravilnika o organizacijskim zahtjevima.

Uvidom u Izjavu o ispunjavanju uvjeta utvrđeno je da je Društvo dalo neistinitu izjavu kako je propisalo, primjenjuje i redovito ažurira odgovarajuće politike i postupke u svrhu utvrđivanja rizika neusklađenosti poslovanja Društva s relevantnim propisima.

U vezi s utvrđenim, Društvo se nije posebno očitovalo u Prigovoru na neposredni nadzor.

Društvo je u Izjavi o ispunjavanju uvjeta navelo da je propisalo, primjenjuje i redovito ažurira učinkovite i transparentne procedure za prihvatljivo i ažurno postupanje po pritužbama malih ulagatelja, za što je nadležan voditelj kontrolinga. Međutim, nadzorom je utvrđeno da Društvo nije, u okviru postupka usklađenja, ažuriralo interni *Pravilnik o zaprimanju i rješavanju pritužbi nalogodavaca, od 28. lipnja 2007. godine*.

U Prigovoru na neposredni nadzor je Društvo navelo da je do kraja 2009. godine bilo ažuriralo interni *Pravilnik o zaprimanju i rješavanju pritužbi nalogodavaca*, te je u prilogu Prigovora dostavilo nepotpisani dokument istog naziva, datiran 31. prosinca 2009. godine. Međutim, Agencija ne može prihvatiti ovaj dokaz kao relevantan budući da je Društvo više puta tijekom nadzora bilo pozvano dostaviti sve interne akte, a ovaj akt nikada tijekom nadzora nije dostavljen, pa proizlazi da je naknadno izrađen i antidatiran.

Vezano uz politiku koju Društvo provodi kod upravljanja sukobom interesa, nadzorom je utvrđeno da važeći *Pravilnik o sukobu interesa, od 31. listopada 2007. godine* nije donesen temeljem ZTK-a i Pravilnika o organizacijskim zahtjevima, koji u odredbama članaka 27. - 30. detaljno razrađuje okolnosti, postupke i mjere koje mora sadržavati politika upravljanja sukobom interesa, a koju politiku svako investicijsko društvo mora izraditi, primjenjivati i redovito ažurirati. Navedeni interni *Pravilnik* donesen je temeljem ranije važećeg Zakona o tržištu vrijednosnih papira (Narodne novine br. 84/02 i 138/06) i na više mjesta u tekstu se poziva na isti.

Stoga, nije točan navod iz Izjave o ispunjavanju uvjeta – da se politika upravljanja sukobom interesa provodi kontinuirano i revidira najmanje jednom godišnje. Netočan je i navod iz Prigovora na neposredni nadzor – da je interni akt o sukobu interesa ažuriran u okviru priprema za usklađenje,

budući da takav ažurirani akt nije dostavljen ovlaštenim osobama Agencije niti po jednom od opetovanih traženja tijekom nadzora.

U Izjavi o ispunjavanju uvjeta Društvo je navelo da je utvrdilo, primjenjuje i redovito ažurira odgovarajuće mjere sa ciljem sprječavanja nedozvoljenih aktivnosti prilikom zaključivanja osobnih transakcija. Međutim, nadzorom je utvrđeno da interni akti koji reguliraju ovu materiju nisu ažurirani, niti međusobno usklađeni, a radi se o *Politici upravljanja osobnim transakcijama, od 30. lipnja 2009. godine*, i *Pravilniku o sukobu interesa, od 31. listopada 2007. godine*.

Naime, *Politikom upravljanja osobnim transakcijama* zaposlenicima Društva se preporučuje (ali ne i zabranjuje) izbjegavanje kupnje i prodaje istih vrijednosnih papira istoga dana, dok prema *Pravilniku o sukobu interesa* zaposlenicima nisu dozvoljena ulaganja radi špekuliranja (u roku kraćem od 7 dana od dana kupnje). Neusklađene su i odredbe o tome trebaju li zaposlenici od voditelja kontrolinga zatražiti odobrenje za izvršenje osobne transakcije ili samo *risk manageru* najaviti izvršenje osobne transakcije, kao i odredbe o tome tko vodi registar osobnih transakcija (voditelj odjela trgovanja ili voditelj kontrolinga).

Iako u dostavljenom Očitovanju Josip Galinec (kao predstavnik vlasnika Društva) izjavljuje da je osobno utvrdio da su svi interni akti bili pripremljeni u postupku usklađenja, Agencija isto ne može prihvatiti jer, da je tome tako, ne bi bilo potrebno tijekom 2011. godine izrađivati i revidirati interne akte na način na koji je to učinjeno. Ovdje se ponavlja da Agenciji, niti tijekom postupka nadzora, a niti uz Prigovor na neposredni nadzor (koji je supotpisao i Josip Galinec), nisu bili predloženi interni akt o organizacijskoj strukturi, niti politike i postupci u svrhu utvrđivanja rizika neusklađenosti poslovanja s relevantnim propisima.

Postojanje internih akata u Očitovanju se pokušava dokazati pozivom na poslovne planove koje su kandidati za članove Uprave Društva dostavljali Agenciji, međutim, kako je već naprijed navedeno, takvo „indirektno dokazivanje“ Agencija ne može prihvatiti.

Nije uvjerljiv niti navod da su uslijed omaške „stari“ interni akti predani u postupku nadzora, ovo stoga što su ovlaštene osobe Agencije u više navrata tijekom nadzora zahtijevale dostavu važećih internih akata, koji nisu dostavljeni, a kako je to konstatirano i Zapisnikom o neposrednom nadzoru.

Dakle, iako je, sukladno odredbama članaka 583. i 584. ZTK-a, Društvo bilo dužno do 30. lipnja 2009. godine uskladiti poslovanje sa ZTK-om i o tome dostaviti izvještaj Agenciji (koji je obuhvaćao i izjavu o ispunjavanju organizacijskih zahtjeva), nadzorom je nesporno utvrđeno da Društvo nije u potpunosti provelo usklađenje, niti je u predmetnoj Izjavi o ispunjavanju uvjeta dalo istinite podatke s tim u vezi, dakle da nije ispunilo sve uvjete za izdavanje odobrenja za rad.

Slijedom iznijetog, da su Agenciji bili predloženi istiniti podaci vezani uz (ne)ispunjavanje organizacijskih zahtjeva, odnosno da je bila upoznata s pravim stanjem stvari, Društvo u veljači 2010. godine uopće ne bi bilo izdano odobrenje za rad.

II) prestanak ispunjavanja uvjeta pod kojima je odobrenje za rad izdano

Uvjeti pod kojima se investicijskom društvu izdaje odobrenje za rad propisani su ZTK-om, Pravilnikom o sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad investicijskom društvu, te o uvjetima i sadržaju zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad brokeru i investicijskom savjetniku (Narodne novine br. 5/09) i Pravilnikom o organizacijskim zahtjevima, a odnose se na:

- oblik društva, dionice društva i temeljni kapital;
- stjecanje kvalificiranih udjela za sve imatelje kvalificiranih udjela te usku povezanost;
- izdavanje suglasnosti članovima uprave;
- organizacijske zahtjeve;
- pristupanje u članstvo sustava zaštite ulagatelja.

U postupku nadzora utvrđeno je da je članovima Uprave Društva – Nigeli Bubalo i Nikoli Dulčiću dana 31. prosinca 2010. godine prestao mandat na koji su imenovani.

Uvidom u predmet Agencije KLASA: UP/I-451-04/10-02/20, utvrđeno je da je Agencija dana 16. prosinca 2010. godine izdala suglasnost za obavljanje funkcije člana Uprave Goranu Borojeviću, koji je od 01. siječnja 2011. godine jedini član Uprave Društva. Također, izvršen je uvid u predmet Agencije KLASA: UP/I-451-04/11-02/1, u kojemu je dana 19. siječnja 2011. godine rješenjem odbačen zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije člana Uprave Josipu Galincu.

Slijedom izloženog, od siječnja 2011. godine Društvo ne ispunjava uvjet iz članka 21. stavak 1. ZTK-a, a u vezi sa člankom 17. stavak 1. točka 3. ZTK-a, jer Uprava Društva nema najmanje dva člana koji vode poslove i zastupaju Društvo, a do donošenja ovog rješenja (punih 8 mjeseci) nije podnesen uredan zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje funkcije za novog člana Uprave. Navodi iz Očitovanja Društva – da naknadni zahtjevi nisu podneseni zbog „uputa“ dobivenih od strane Agencije, potpuno su neprihvatljivi i to stoga što: niti Agencija daje upute strankama glede (ne)podnošenja zahtjeva, niti ima takvu ovlast ili praksu, a niti su ovi navodi Društva potkrijepljeni ikakvim dokazima.

Nadalje, jedan od osnovnih organizacijskih uvjeta koje investicijsko društvo mora ispunjavati kod ishoda odobrenja za rad, je da ima zaposlene osobe s kvalifikacijama potrebnim za pružanje investicijskih usluga, dakle, u prvom redu – brokere i investicijske savjetnike.

Međutim, nadzorom je utvrđeno da od studenog 2010. godine Društvo zapošljava samo jednog investicijskog savjetnika (Nikolu Dulčića), koji kroz duže vrijeme zbog školovanja u inozemstvu nije prisutan u Društvu, već s klijentima čijim portfelim upravlja i s Upravom Društva po potrebi kontaktira putem telefona i/ili elektronske pošte.

Dakle, nadzorom je utvrđeno da jedini investicijski savjetnik u Društvu kroz duže vrijeme ne obavlja poslove u punom radnom vremenu, dakle, da Društvo ne ispunjava ni ovaj uvjet pod kojim mu je bilo izdano odobrenje za rad.

III) kršenje odredbi o pravovremenom i točnom izvještavanju Agencije

U postupku kontinuiranog nadzora je utvrđeno, a Zapisnikom o kontinuiranom nadzoru i konstatirano, kako je Društvo u Izvještajima o adekvatnosti kapitala za I., II., III. i IV. kvartal 2010. godine (u Obrascima IZL: izvještaj o velikim izloženostima) netočno izvještavalo Agenciju o velikim izloženostima i o prekoračenjima najveće dopuštene izloženosti, a što je bilo dužno učiniti sukladno odredbama članka 200. ZTK-a. Naime, odredbama članka 200. ZTK-a propisana je obveza investicijskog društva da tromjesečno izvještava Agenciju o svim velikim izloženostima i prekoračenjima najveće dopuštene izloženosti tijekom protekla tri mjeseca, a način i rokovi izvještavanja o izloženosti dodatno su propisani Pravilnikom o izvještavanju o adekvatnosti kapitala investicijskih društava (Narodne novine br. 48/09).

Velika izloženost investicijskog društva definirana je odredbom članka 193. stavak 2. ZTK-a kao izloženost prema osobi ili grupi povezanih osoba koja je jednaka ili prelazi 10% kapitala investicijskog društva. Sukladno odredbama članka 194. ZTK-a, najveća dopuštena izloženost ne smije prelaziti 25% kapitala investicijskog društva (u pravilu), odnosno 10% temeljnog kapitala (ukoliko se radi o osobama iz članka 4. točke 11. i 12. ZTK-a), odnosno 20% temeljnog kapitala (ukoliko se radi o matičnom ili ovisnom društvu investicijskog društva i/ili jednog ili više ovisnih društava tog matičnog društva).

Sukladno odredbama članka 195. ZTK-a, grupu povezanih osoba čine dvije ili više pravnih ili fizičkih osoba koje za investicijsko društvo predstavljaju jedan rizik jer:

- jedna od njih ima (ne)izravno kontrolu nad drugom/drugima, ili

- su međusobno povezane na način da postoji velika vjerojatnost da uslijed pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne osobe može doći do pogoršanja ili poboljšanja gospodarskog i financijskog stanja jedne ili više drugih osoba, a između njih postoji mogućnost prijenosa gubitka, dobiti ili kreditne sposobnosti, kao i sve s njima povezane osobe na način iz članka 4. točka 12. ZTK-a.

Na temelju međusobnih vlasničkih i poslovnih odnosa, koji su detaljno opisani u Zapisniku o kontinuiranom nadzoru, u postupku nadzora je utvrđeno da grupu povezanih osoba koje za Društvo predstavljaju jedan rizik čine društva Negotiator d.o.o. Zagreb, TO ONE d.o.o. Zagreb, TO ONE USLUGE d.o.o. Zagreb, Investprojekt d.o.o. Zagreb, Industrogradnja nekretnine d.o.o. Zagreb i I Grupa d.d. Zagreb.

Izloženost Društva prema navedenoj grupi povezanih osoba, s osnove danih zajmova, utvrđena je kako slijedi:

- na dan 31.03.2010. god. iznosila je 71,1% (velika izloženost prema Negotiator d.o.o. Zagreb), a Društvo je u Obrascu IZL za I. kvartal 2010. godine iskazalo izloženost 0%;
- na dan 30.06.2010. god. iznosila je 126,4% (velika izloženost prema Negotiator d.o.o. Zagreb, TO ONE d.o.o. Zagreb, TO ONE USLUGE d.o.o. Zagreb, Investprojekt d.o.o. Zagreb, Industrogradnja nekretnine d.o.o. Zagreb i I Grupa d.d. Zagreb), a Društvo je u Obrascu IZL za II. kvartal 2010. godine iskazalo izloženost 0%;
- na dan 30.09.2010. god. iznosila je 110,3% (velika izloženost prema Negotiator d.o.o. Zagreb, TO ONE USLUGE d.o.o. Zagreb, Investprojekt d.o.o. Zagreb, Industrogradnja nekretnine d.o.o. Zagreb i I Grupa d.d. Zagreb), a Društvo je u Obrascu IZL za III. kvartal 2010. godine iskazalo izloženost 0%;
- na dan 31.12.2010. god. iznosila je 23,5% (velika izloženost prema TO ONE USLUGE d.o.o. Zagreb), a Društvo je u Obrascu IZL za IV. kvartal 2010. godine iskazalo izloženost 0%.

U Prigovoru na kontinuirani nadzor, kao i u dodatnom Očitovanju, Društvo je navelo kako društva iz Grupe Industrogradnja i iz Grupe TO ONE nije smatralo povezanim osobama u smislu financijskog izvještavanja o izloženosti, jer da se radilo o trgovačkim društvima koja nisu ni vlasnički, ni kapitalno povezana. U Očitovanju je navelo i da je o velikoj izloženosti izvještavalo Agenciju sukladno svom razumijevanju propisa (verificiranom od strane revizora Društva), a bez prikrivanja bilo kojeg podatka bitnog za izračun, koristeći točne podatke o obvezama i potraživanjima koje je uredno dostavljalo Agenciji.

Vezano uz navode Društva, Agencija ističe da nepoznavanje relevantnih zakonskih odredbi ne ispričava, već samo ukazuje i na nedostatke u sustavu internih kontrola i primjeni adekvatnih računovodstvenih politika i postupaka unutar Društva. Kao što je naprijed navedeno, Zapisnikom o kontinuiranom nadzoru su detaljno opisani međusobni odnosi Društva s društvima iz Grupe Industrogradnja i iz Grupe TO ONE, temeljem kojih je utvrđeno da ova društva čine grupu povezanih osoba koje za Društvo predstavljaju jedan rizik. Iako je odredbom članka 195. stavak 1. ZTK-a predviđeno, Društvo nije niti u Prigovoru na kontinuirani nadzor, niti u dodatnom Očitovanju, dokazivalo drugačije, već je nakon primitka Zapisnika o kontinuiranom nadzoru u 2011. godini počelo kod iskazivanja izloženosti uzimati u obzir i povezane osobe.

IV) sustavno i teško kršenje organizacijskih, tehničkih, kadrovskih ili drugih uvjeta

Organizacijski zahtjevi za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti propisani su, u najvećem dijelu, odredbama članaka 36. - 43. ZTK-a i odredbama Pravilnika o

organizacijskim zahtjevima. Organizacijsku strukturu, sustav internih kontrola i upravljanja rizicima, mjere za zakonito i neprekidno poslovanje, mjere za zaštitu imovine klijenata, te druge mjere i postupke koje je investicijsko društvo dužno ustrojiti i provoditi, ovise o vrsti, opsegu i složenosti poslovanja svakog pojedinog društva.

Kao što je naprijed navedeno, Društvo je ovlašteno pružati usluge zaprimanja i prijenosa naloga, izvršavanja naloga, upravljanja portfeljem, investicijskog savjetovanja i s tim povezane usluge deviznog poslovanja, u odnosu na sve financijske instrumente iz članka 3. stavak 1. točka 2. ZTK-a (prenosivi vrijednosni papiri, instrumenti tržišta novca, jedinice u subjektima za zajednička ulaganja i izvedenice), i s ovlaštenjem za držanje novca klijenata.

Dakle, osim što je nadzorom utvrđeno da je u postupku usklađenja i ishoda odobrenja za rad u veljači 2010. godine Društvo dalo neistinite podatke o ispunjavanju nekih od uvjeta za poslovanje, nadzorom je utvrđeno da niti u narednih gotovo godinu dana većinu tih uvjeta Društvo nije ispunilo, dakle, da ih je sustavno kršilo.

Konkretno, nadzorom je utvrđeno i Zapisnikom o neposrednom nadzoru konstatirano, da interne kontrole unutar Društva nisu uspostavljene ili nisu adekvatne. Naime, Društvo uopće nije propisalo politike i postupke u svrhu utvrđivanja rizika neusklađenosti poslovanja s relevantnim propisima, a iz kojih bi bio razvidan način rada funkcije praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, metodologija i/ili plan rada funkcije, načini i rokovi izvješćivanja i slično. Osim toga, Društvo je dana 30. lipnja 2010. godine imenovalo voditelja kontrolinga (koji je zadužen za funkciju praćenja usklađenosti i upravljanja rizicima), pri čemu mu je ostavilo rok od 6 mjeseci (do 31. prosinca 2010. godine) za upoznavanje s relevantnim zakonima i internim pravilnicima, nakon kojeg roka će tek započeti s potpunom primjenom istih.

Dakle, osim što nije propisalo politike i postupke praćenja usklađenosti s relevantnim propisima, Društvo je na tu funkciju imenovalo osobu koja tada za isto nije imala potrebna znanja i iskustvo.

Navedeni propusti vezani uz funkciju praćenja usklađenosti još su značajniji kada se uzme u obzir da u Društvu niti funkcija interne revizije nije u potpunosti uspostavljena. Naime, iako je Društvo u ožujku 2010. godine s pružateljem usluga zaključilo Ugovor o pružanju usluga unutarnje revizije, do studenog 2010. godine pružatelj usluga nije niti pristupio u sjedište Društva, a niti izradio plan rada, ili proveo kontrolu i sastavio izvješće. Štoviše, u Prigovoru na neposredni nadzor, Društvo je istaknulo da će poslovni odnos s pružateljem usluga i preuzimanje dokumentacije biti napravljeni tek neposredno prije početka interne revizije (u prosincu 2010. godine).

Može se zaključiti da je upravo zbog neadekvatno uspostavljenih kontrolnih funkcija u Društvu došlo i do neažurnosti u provođenju statusnih promjena koje su utvrđene provedenim nadzorom. Tako je utvrđeno da Društvo do studenog 2010. godine (kada je na to upozoreno u postupku nadzora) nije izvršilo potrebne izmjene u Izjavi o osnivanju, niti provelo upis djelatnosti u Sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu, sukladno dobivenom odobrenju za rad.

Također, iako je Društvo još 31. prosinca 2009. godine opozvalo prokuru (koja je bila upisana u Sudski registar, s ovlaštenjem prokuristu da Društvo zastupa pojedinačno i samostalno), formalna Odluka o opozivu prokure donesena je i dostavljena u Sudski registar tek nakon što su ovlaštene osobe Agencije u studenom 2010. godine u postupku nadzora zatražile istu.

Nadalje, propust Društva je i što nije, sukladno odredbi članka 44. stavak 2. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (Narodne novine br. 87/08), obavijestilo Ured za sprječavanje pranja novca o imenovanju ovlaštene osobe i njezinog zamjenika, kao niti o promjeni ovlaštene osobe. Još jedan od propusta koji se dogodio uslijed neadekvatno uspostavljenih kontrolnih funkcija je i činjenica da od lipnja 2010. do siječnja 2011. godine nisu ažurirani podaci na potpisnim kartonima, odnosno podaci o osobama ovlaštenim za raspolaganje po računima na kojima Društvo drži novčana sredstva klijenata.

Uzimajući u obzir naknadno dostavljenu poslovnu dokumentaciju Društva, Agencija se može složiti s navodima iz Očitovanja – da je većina utvrđenih nepravilnosti i nezakonitosti vezanih uz organizacijske zahtjeve ispravljena tijekom 2011. godine, ali naknadno izvršena unaprijeđenja poslovanja ne mijenjaju zatečeno stanje stvari.

V) zaključak

Temeljem Zapisnika o neposrednom nadzoru i Zapisnika o kontinuiranom nadzoru, a sukladno odredbi članka 255. stavak 1. ZTK i u cilju osiguravanja zakonitog trgovanja financijskim instrumentima i zaštite interesa ulagatelja, Agencija je ovlaštena Društvu izreći mjere propisane ZTK-om, od kojih je jedna – oduzimanje odobrenja za rad. Naime, odredbama članka 263. stavak 1. točke 1., 2., 4. i 5. ZTK-a izričito je propisano da će Agencija rješenjem oduzeti odobrenje za rad investicijskom društvu ako utvrdi da:

- je odobrenje za rad društvu izdano na temelju neistinitih podataka;
- je društvo prestalo ispunjavati uvjete pod kojima mu je odobrenje za rad izdano;
- društvo krši odredbe o pravovremenom i točnom izvještavanju Agencije, više od 2 puta u razdoblju od 3 godine, ili na drugi način onemogućava nadzor Agencije nad svojim poslovanjem;
- društvo sustavno i teško krši organizacijske, tehničke, kadrovske ili druge uvjete za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti propisane člancima 36. do 43. ZTK.

Vezano uz naknadno dostavljenu poslovnu dokumentaciju Društva (naknadno izrađene i/ili ažurirane interne akte, obavijesti o provedenim statusnim promjenama, izvještaj revizora, informacije o kreditnim odnosima u kojima sudjeluje i sl.), utvrđeno je da se radi o promjenama u poslovanju koje su uslijedile tek tijekom 2011. godine, pa to naknadno ispunjavanje pojedinih organizacijskih zahtjeva nije (niti može biti) od utjecaja na činjenično stanje zatečeno u Društvu tijekom postupaka nadzora, odnosno na činjenicu da je poslovanje Društva moralo biti usklađeno s odredbama ZTK-a još od lipnja 2009. godine, a da su u nadzorima tijekom 2010. godine utvrđene nezakonitosti koje se ne mogu otkloniti naknadnim intervencijama, već za posljedicu imaju oduzimanje odobrenja za rad.

Pri tom se ističe da su u konkretnom slučaju ispunjena čak četiri (od ukupno predviđenih pet) razloga za oduzimanje odobrenja za rad, kao i da utvrđene nezakonitosti u poslovanju Društva ne predstavljaju slučajni i izdvojeni „incident“, već svjesno i kontinuirano kršenje relevantnih propisa uslijed kojega bi, u krajnjem slučaju, moglo doći i do zlouporaba u poslovanju Društva.

Napominje se da je odredba članka 263. stavak 1. ZTK-a kogentne naravi, dakle, da se radi o prisilnoj normi po kojoj je Agencija dužna postupiti uvijek kada utvrdi postojanje bilo kojeg od razloga za oduzimanje odobrenja za rad.

Budući da je Agencija u provedenim postupcima nadzora nesporno utvrdila da je odobrenje za rad Društvu bilo izdano na temelju neistinitih podataka, da Društvo više ne ispunjava neke od uvjeta pod kojima mu je odobrenje za rad izdano, da je najmanje 4 puta u razdoblju od godinu dana netočno izvještavalo Agenciju o velikim izloženostima, te da je tijekom dužeg vremenskog razdoblja sustavno i teško kršilo organizacijske i druge uvjete iz članaka 36. - 43. ZTK-a, ispunjeni su uvjeti iz članka 263. stavak 1. točke 1., 2., 4. i 5. ZTK-a za oduzimanje odobrenja za rad Društvu, pa je stoga valjalo odlučiti kao u točki 1. izreke ovog rješenja.

S tim u vezi, Društvu je naloženo da u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka ovog rješenja dostavi Agenciji dokaze o obavještavanju svih svojih klijenata o oduzimanju odobrenja za rad, o otkazu registracije pozicija na računima klijenata koji se vode kod Središnjeg klirinškog

depozitarnog društva d.d. Zagreb, o zatvaranju posebnih računa za novčana sredstva klijenata, o urednom izvršenju ili opozivu svih naloga klijenata, te o pokretanju postupka brisanja djelatnosti iz sudskog registra.

Odredbom članka 263. stavak 5. ZTK-a propisano je da od dana konačnosti rješenja o oduzimanju odobrenja za rad, investicijsko društvo ne smije sklopiti, započeti obavljati ili obaviti niti jednu novu investicijsku uslugu ili aktivnost za koje je odobrenje za rad bilo izdano, pa je odlučeno kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

Temeljem ovlaštenja iz članka 263. stavak 3. ZTK-a, odlučeno je kao u točki 3. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbama članka 10. stavak 3. ZTK-a i Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu vođenja registara osoba ovlaštenih pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti (Narodne novine br. 5/09), oduzimanje odobrenja za rad Društvu upisat će se u Registar društava ovlaštenih pružati investicijske usluge i obavljati investicijske aktivnosti, pod registarskim brojem 95 (devedesetpet).

Sukladno odredbi članka 8. stavak 3. Zakona o Hrvatskoj agenciji za nadzor financijskih usluga (Narodne novine br. 140/05), ovo rješenje objavit će se u Narodnim novinama.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali se protiv istoga može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

KLASA: UP/I-041-02/10-06/45

URBROJ: 326-321-11-21

Zagreb, 15. rujna 2011.

ČLAN UPRAVE

Ivan Vrljić